

Cholewiński: Trójkąt Baphometa [FELIETON]

Najprostszym sposobem napisania recenzji tej książki byłoby wykorzystanie pomysłu łódzkiego zespołu NOT, który, moim zdaniem, za krótką piosenkę zatytułowaną „Łódź” powinien dostać tytuł Honorowego Obywatela Miasta Łodzi, z prawem darmowego korzystania z komunikacji miejskiej: półsłówkami opowiedział o Łodzi wszystko, zdając się jedynie na wyobraźnię słuchacza.

Posłuchajmy: „Zachodnia, Rzgowska, Andrzeja, Piotrkowska, Świętego Jerzego, Kilińskiego...”. Robi się coraz ciekawiej: „Składowa, Węglowa, Nawrot, Targowa, Kniaziewicz, Narutowicza, Włókiennicza...”. I jeszcze ciekawiej: „Kościuszki, Tuwima. Cmentarna, Próchnika, Wojska Polskiego, Wróblewskiego”... I doskonale wieloznacznie: „Wasze ulice, nasze kamienice...”.

„Budzi się Łódź” jest prawie tak samo skonstruowanym zbiorem. Zaczyna się oczywiście od Oskara Flatta i kanonicznego „Opisu Łodzi pod względem historycznym, statystycznym i przemysłowym” z 1852 roku: „(...) Nie mamy w całym kraju miasta, które by tyle, co Łódź zawdzięczało przemysłowi...”. A potem... proszę tylko posłuchać: Tuwim, Roth, Döblin, Kacnelson, Broniewski, Reymont, Rabon, Singer (Izrael Jehoszua), Jastrun, Asz, Peiper, Pasternak, Strug, Rzewski, Braun, Zapolska (doskonała!), Bartkiewicz, Żeromski, Wandurski, Piłsudski - i dziesiątki mniej znanych albo w ogóle anonimów, jak Antek z Bałut. Od razu wiadomo, że trafi się na perły, a Łódź zaślni całym swoim blaskiem. Tak. Zbiór to osobliwy i ma wiele cech wspólnych z Łodzią z przyszłości: fascynującą posępność, fabryczne mury, ulice bez „dna”, ciągnące się po horyzont, powietrze przesycone dymem, krajobraz znaczony kominami, bezrobocie i gniew, syreny fabryczne wyznaczające rytm dnia. Zauważał to każdy z piszących bez względu na formę (wiersz, opowiadanie, artykuł, felieton) czy język jakim się posługuje. Tu jestem szczególnie wdzięczny autorom publikacji, ponieważ bez nich nie miałbym szans na poznanie tekstów napisanych w jidysz albo rozrzuconych po niemieckich dziennikach drukowanych gotykiem lub opublikowanych w rosyjskiej gazecie w Sankt-Petersburgu (Timkowskiego-Kostina czytałem w PKS-się, jadąc do Zduńskiej Woli - podróż minęła w okamgnieniu).

Strzałem w dziesiątkę stała się dla mnie powieść kryminalna niejakiego Jerzego Nałęcza (pseudonim) zatytułowana „Trójkąt Baphometa”. [...]

Cały felieton do przeczytania w Kalejdoskopie 01/21.

*** Jak kupić "Kalejdoskop"?**

Numer 01/21 do kupienia w Łódzkim Domu Kultury, punktach Ruchu S.A., Kolportera, Garmond-Press, w salonach Empik. Niebawem także w łódzkiej Księgarni Do Dzieła (Próchnika 3) i Księgarni Ossolineum (ul. Piotrkowska 181).

A także w prenumeracie:

- redakcyjnej - część kosztów wysyłki każdego numeru bierzemy na siebie, a prenumerata powiązana jest z prezentami dla kupujących - na początek każdy otrzymuje antologię naszych felietonów (i nie tylko) "The best of Kalejdoskop. Felietony": [TUTAJ](#)
- dostępnej od lat via Ruch (w opcji darmowa dostawa do wybranego kiosku Ruchu): [TUTAJ](#)

* W zakładce [ARCHIWUM](#) naszego portalu znajdziecie już dostępne w PDF-ie wybrane artykuły tego [NUMERU](#) do przeczytania m.in. "Jeszcze filmowa?" Mieczysława Kuźmickiego, "Przywołując pramatki" - rozmowę Joanny Glinkowskiej z Gabrielą Poradą, oraz zajawki innych, w tym "Wizji czy

fikcji?" Bogdana Sobieszka , czyli resume filmowości Łodzi oraz rozmowy miesiąca Piotra Groblińskiego z Małgorzatą Kosiec, której obrazy możecie oglądać na okładce oraz wewnątrz numeru.

*** Nasze PODKASTY**

Możecie też słuchać naszych najlepszych tekstów w interpretacjach aktorów scen łódzkich, z Łodzią i regionem związanych - na platformie "Kalejdoskop NaGłos": [TUTAJ](#) i [TUTAJ](#)

Rozwijamy też tematyczne "Podkasty Kalejdoskopu", dostępne [TUTAJ](#)

*** Nasze AUDYCJE**

Od pewnego czasu współpracujemy z Radiem Kapitał, realizując cykl "Oko Kalejdoskopu". Pierwsze dwie audycje (rozmowę wokół "tez dla łódzkiej kultury" Michała Lachmana, dotyczącą tematu strategii dla łódzkiej kultury, oraz rozmowę Joanny Glinkowskiej z łowcą dźwięków Rafałem Kołackim) można odsłuchać [TUTAJ](#)